

Tavaszköszöntő ünnepség a keresztúri kultúrotthonban

Dokumentálják Csángáló történetét

FOTÓ: PÁL ÁRPÁD

Telt házas tavaszköszöntő előadással ünnepeltek a székelykeresztúri kultúrotthonban hétfőn este. A Pipacsok Néptáncgyűttes meghívására fellépett a Szászcsávási Zenekar, a Cickom Énekegyüttes, a Lelkes Zenekar, de még dél-amerikai magyar származású fiatalok előadását is láthatta a nagydíjű.

Az eseményt egy filmforgatás köré szervezte László Barna, akinek szülei a Pipacsok Néptáncgyűttes vezetői. S bár a közönség mit sem sejtett ebből, az előadás számos elemét jól átgondolták és megtervezték. Az alkotó azt szeretné, ha a nézők betekintést nyernének abba a munkába, amely készülő első filmjéhez kötődik – mesélte lapunknak. Egy sorskövető dokumentumfilmét álmodott meg, amely a Szászcsávási Zenekar brácsásának, Csángálónak a történetét, személyes drámáját mutatja be, aki a Parkinson-kórral küzd. Ez a film nem a zenéről szól elsősorban: egy életutat jár körbe – mondta László Barna. Azokat szeretné megszólítani, akiknek semmi közük nincs a néptánc, a népzene, a táncház világához. A hétfői alkalom igazán kivételes volt, hiszen ritkán fordul elő a Szászcsávási Zenekarnál, hogy egyszerre heten is színpadra álljanak – hangsúlyozta László Barna. Nagyon sok szervezőt igényelt, hogy összehozzák az

ünnepséget és a forgatást, de a gratulációkból arra következtet, hogy a közönségnek tetszett, amit látott, jól sikerült az este.

A dokumentumfilm-készítés kemény munka

László Barnának ez az első saját nagyjelme, de több kisfilmet jegyez rendezőként és operatőrként. Most párhuzamosan két élete is van: az egyik Csángálót követi, a másik pedig a magánélete – vallja a rendező, aki gyermekkorától ismeri a Szászcsávási Zenekart, viszont míg a táncbörökben egyetlen arcát látta Csángálónak, a forgatás alatt többet is megismert.

„Nem az van, hogy odamegyünk s valami lesz, hanem sokat kell gondolkozni előre” – avatott be a kulisszatitkokba a rendező. Semmilyen akadály nem állhatott útjába, mert a főszereplő állapota nem engedi meg a halogatást – mondta. „Úgy gondolom, a dokumentumfilm-készítés nehéz műfaj, és szeret-

A Szászcsávási Zenekar húzta a talpalávalót

nék tényleg egy olyan alkotást létrehozni, amely megváltoztatja a közönség témához való hozzáállását – fogalmazott László Barna. Úgy érzi, akkor tud jó filmet csinálni, ha a témát nem a zene, hanem az emberi történet felől ragadja meg. A dokumentumfilm 2018-ra készül el.

A székelyszenterzsébeti Cickom Énekegyüttes és a

székelykeresztúri Lelkes Zenekar mellett Dél-Amerikából is érkeztek vendégek, mintegy hatvanan. A montevideói Tündérekert és a Buenos Aires-i Regös néptáncgyűttes tagjait is bevonták az előadásba – mesélte Barna. Kerekes Miklós, a Buenos Aires-i Regös néptáncgyűttes vezetője lapunknak elmondta: öröm nekik itt len-

ni. Magyarul nem minden táncos beszél, de például Buenos Airesben van lehetőség megtanulni. Az ottani magyar közösség is éppen úgy szerveződik, ahogy bárhol máshol – tette hozzá. Sok a bevándorló, sokszínű a kultúra, ezért nem okoz nehézséget nekik a hagyományőrző életforma.

DÁVID ANNA JÚLIA

Visszatérés a mesék világába

Igencsak ritka mesterség már Erdély-szerte, de vannak még hivatásos mesemondók. Ők azok, akik a régi idők főnőinek hangulatát idézik meg napjainkban. Múlt héten Székelyudvarhely számos diákjának, illetve egy alkalommal a felnőtteknek is lehetőségük volt általuk visszatérni a mesék világába.

Hajós Erika és Nádasdi Csilla Emese mesemondók, valamint Fábrián Annamária és Egyed Réka zenepedagógus-hallgatók közös meseelőadásait hallgathatta meg számtalan diák az elmúlt két hétben Erdély több városában. A kolozsvári származású Hajós Erikának néhány éve sikerült egyesületet bejegyeztetnie, így intézményes formában indíthatnak foglalkozásokat. A hivatásos mesemondók óvodákban, iskolákban, táborokban, de felnőtteknek, akár kocsmákban vagy előadásokat – tudtuk meg Hajós Erikától. A Tekergő Meseösvény Egyesület tagjainak az a céljuk, hogy biztosítsák a mesekultúra továbbélését a jelen kor kihívásaira reagálva – áll az egyesület honlapján. A csoportnak csupán négy mesemondója van, de bizonyos programok összeállításakor több partnerrel is együtt dolgoznak. Rékát és Annamá-

Ádám és a szófogatatlan Éva történetéről kicsit másképpen – mesélnek a fiatalok

riát is így ismerték meg – akkor egy meseesthez kerestek zenészt.

„Régen kultúránk szerves része volt a mese. Persze ma már a fonók világát nem lehet a hétköznapi élet részévé tenni, de a mesékre igenis van igény – vallja Nádasdi Csilla Emese. Elmondta, az egyesület tevékenységi körébe nemcsak a meseestek, hanem műhelymunkaszerűen megszervezett programok is tartoznak, ő például meseíró műhelyt is szervez kisiskolásoknak.

Kölcsönös kíváncsiság

Először a rendhagyó oktatási napokon, az iskola másként héten tartottak előadásokat Kolozsváron, majd kiterjesztették programjaikat. Múlt héten Székelyudvarhelyen, a Benedek Elek Pedagógiai Liceumban és a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégiumban tartottak több mint harminc előadást. Kezdetben csak néhány osztályban voltak kíváncsiak a programra, majd gyorsan híre ment az érdekes mesés előadá-

soknak, és egyre többen jelentkeztek.

A mesemondó fiatalok egyfajta mesetekintettről is beszámoltak, arról a transzszzerű állapotról, amikor a mesélőt éppen annyira elragadja a mesék világa, mint a hallgatót. Ilyenkor semmi sem tudja kizökkenteni, szinte bármilyen eseményt bele tud szőni a történetbe. Tapasztalataik szerint egyébként jó a népmesék előadásába modern elemeket is beépíteni, mert nincs már meg a régi fonók hangulata, azt meg kell teremteni. „Népmeséket

mondunk, de úgy, hogy az előadás közben sajátunkká válik. A kiszólások, a modern elemek beemelése mind arra szolgál, hogy bevezessenek ebbe a világba” – fogalmazta meg Nádasdi Csilla.

Gyakran tapasztalják, hogy a dalok képi világa már nagyon távol áll a kamaszoktól, de egy pajzán mese után senkinek nem kell a virágénekeket magyarul megmagyarázni – mesélte Nádasdi Csilla. Az ember alapvetően régen sem volt más, persze akkor nem informatikával foglalkozott, hanem éppen a mezőn dolgozott, de érzései hasonlóak voltak, volt szerelmi csalódása, gyász, öröme és bánata is – vette át a szót Egyed Réka.

A középiskolásokat is elvarázsolták a mesék

A székelyudvarhelyi diákok nagy érdeklődéssel hallgatták a meséket. Pap Edina, a református kollégium tizenkettedikes tanulója szerint iskolatársai egész héten az előadással kapcsolatos élményeikről beszéltek, így ő is nagyon várta már. Számára az előadómód volt a legmegragadóbb. Úgy gondolja, a mese nem korfüggő, minden korosztály számára van megfelelő mese, nem lehet belőle kinőni.

D. A. J.